

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 37C/304/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115215630
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7115215630.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudcom JUDr. Borisom Brondošom v spore žalobkyne C. H., X. X.X.XXXX, L. H. X, F., zastúpenej JUDr. Adrianou Krajníkovou, advokátkou so sídlom Kuzmányho 57, Košice, proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, so sídlom Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamietá.
- II. Žalovanému priznáva proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 15.6.2015 žalobu, ktorou sa domáhala náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci vo výške 2.500,- eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že listom zo dňa 31.8.2008 sa žalobkyňa obrátila na Národný inšpektorát práce so žiadosťou o vykonania inšpekcie práce u jej zamestnávateľa Furčianska záhrada, s.r.o., so sídlom Trieda L. Svobodu č. 4, 040 22 Košice, a to z dôvodu podozrenia z porušenia pracovnoprávných predpisov. Listom zo dňa 5.9.2008 Národný inšpektorát práce odstúpil vyššie uvedený podnet žalobkyne Inšpektorátu Košice na vybavenie. Zároveň Inšpektorát práce Košice vyzval, aby ho po skončení šetrenia o jeho výsledkoch náležite informoval. Nakoľko žalobkyňa nebola takmer dva roky ani zo strany Národného inšpektorátu práce, ako ani zo strany Inšpektorátu práce Košice informovaná o vybavení jej žiadosti, dňa 20.4.2010 podala na Národný inšpektorát práce žiadosť o poskytnutie výsledkov vybavenia jej žiadosti zo dňa 31.8.2008. Nakoľko ani na predmetnú žiadosť Národný inšpektorát práce, resp. Inšpektorát práce Košice akýmkoľvek spôsobom nereagoval ďalšie štyri roky, dňa 7.5.2014 žalobkyňa podala na Národný inšpektorát práce žiadosť o opätovné vybavenie jej žiadosti zo dňa 20.4.2010. Dňa 6.6.2014 Národný inšpektorát práce zaslal žalobkyni odpoveď, v ktorej uviedol, že Inšpektorát práce Košice údajne žalobkyňu mal informovať o výsledku vybavenia jej podnetu, avšak zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote. Súčasťou odpovede Národného inšpektorátu práce bola aj odpoveď Inšpektorátu práce Košice zo dňa 19.9.2008. S poukazom na vyššie uvedené považuje žalobkyňa za potrebné upriamiť pozornosť na tú skutočnosť, že odpoveď zo dňa 19.9.2008 jej nikdy nebola doručená, resp. ani doručená nemohla byť, nakoľko Inšpektorát práce Košice túto zásielku posielal na nesprávnu adresu. Vychádzajúc zo všetkých žiadostí žalobkyne je zrejmé, že táto býva na H. X, XXX XX F. a nie na H. XX, XXX XX F. tak, ako to uviedol Inšpektorát práce Košice vo svojom liste zo dňa 19.9.2008. Žalobkyňa má za to, že neinformovanie o vybavení jej žiadosti, resp. podnetu je spôsobené výlučne nesprávnym úradným postupom Inšpektorátu práce Košice, ktorý výsledky o vykonaní inšpekcie práce neoznámil mojej klientke na správnu adresu. Skutočnosť, že tak Inšpektorát práce Košice v tomto prípade neurobil a žalobkyňa sa o výsledku vybavenia jej podnetu dozvedela takmer 6 rokov potom, ako podala podnet na Národný inšpektorát práce je vonkoncom neakceptovateľné. To, že Inšpektorát práce Košice doručoval výsledok o vykonaní inšpekcie práce žalobkyni na nesprávnu adresu je výlučne len pochybením inšpektorátu a svedčí o jeho

laxnom prístupe pri vybavovaní veci. Je nutné si totiž uvedomiť, že Inšpektorát práce Košice nemal žiaden dôvod, pre ktorý by mal doručovať písomnosti na adresu H. XX, obzvlášť, ak žalobkyňa na každom svojom liste, ktorý adresovala Národnému inšpektorátu práce uvádzala adresu H. X. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má žalobkyňa za to, že práve v dôsledku nesprávneho úradného postupu Inšpektorátu práce Košice spočívajúceho v jeho neefektívnej činnosti došlo k zmareniu možnosti, aby sa žalobkyňa dozvedela o výsledku vybavenia jej podnetu, resp. výsledku vybavenia inšpekcie práce u jej zamestnávateľa v zákonom ustanovenej dobe (bezodkladne po vykonaní inšpekcie práce), a nie až po takmer 6 rokoch. V nadväznosti na vyššie uvedené je bez akejkolvek pochybnosti zrejmé, že postupom Inšpektorátu práce Košice došlo k porušeniu práva žalobkyne vyplývajúceho jej z ust. § 7 ods. 8 písm. c) zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. S poukazom na vyššie uvedené ustanovenie žalobkyňa považuje za potrebné zdôrazniť, že samotné konštatovanie, že došlo k porušeniu jej práva zo strany Inšpektorátu práce Košice nemôže byť toho času pre ňu dostatočným zadosťučinením, obzvlášť, ak išlo o podnet smerujúci na prešetrenie porušenia pracovnoprávných predpisov zo strany jej zamestnávateľa. Žalobkyňa úplne stratila dôveru, že v prípade akéhokoľvek porušenia práva je tu garancia nápravy, resp. prešetrenia veci zo strany autority, akou bol Inšpektorát práce mal byť, a že tento bude postupovať pri vybavovaní podnetov, resp. vykonávaní inšpekcie v súlade so zákonmi, a že o výsledkoch vykonania inšpekcie bude informovať osobu, ktorá podnet podala v primeranej lehote tak, aby bola zabezpečená jej právna istota, čo sa však v predmetnom prípade vôbec nestalo. Keďže je právna istota jedným zo základných atribútov právneho štátu a nakoľko bola dôvera žalobkyne v právnu istotu závažným spôsobom narušená, žalobkyňa tak vznikla morálna ujma spočívajúca v pocitoch nedôvery voči Inšpektorátu práce Košice, resp. Národnému inšpektorátu práce, ktorému boli adresované žiadosti zo strany žalobkyne a ktorý ako nadriadený orgán mal zabezpečiť dohľad nad tým, aby Inšpektorát práce Košice postupoval pri vybavovaní podnetu v súlade so zákonom. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobkyňa žiada priznať náhradu nemajetkovej ujmy, a to vo výške 2.500,- eur. Vyššie uvedenú čiastku považuje žalobkyňa za primeranú predovšetkým vzhľadom na dĺžku doby, po ktorú nebola riadne informovaná o výsledkoch vykonania inšpekcie práce zo strany Inšpektorátu práce Košice (takmer 6 rokov). Rovnako tak uvedená čiastka zohľadňuje aj tú skutočnosť, čo bolo predmetom podnetu žalobkyne, a to porušovanie pracovnoprávných predpisov zo strany jej zamestnávateľa. Okrem vyššie uvedeného má žalobkyňa za to, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy je nutné brať do úvahy aj jej zhoršený zdravotný stav (obmedzená pohybová spôsobilosť), ktorá jej častokrát znemožňuje vybavovať veci osobne, v dôsledku čoho je odkázaná zväčša len na písomnú korešpondenciu. Skutočnosť, že žalobkyňa počas takmer 6 rokov Inšpektorát práce Košice, resp. Národný inšpektorát práce neposkytol žiadne výsledky vybavenia jej žiadosti, resp. podnetu u nej preto spôsobili pocit bezradnosti a beznádeje, a tým aj koniec koncov zníženie jej dôstojnosti a cti, čo žalobkyňa pociťovala a prežívala ako ujmu v značnej miere. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňu sumu 2.500,- eur titulom náhrady škody.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 6.8.2015 uviedol, že vznáša námietku premlčania, nakoľko má za to, že vzhľadom na charakter žalobného nároku - t.j. nedoručenie odpovede Inšpektorátu práce Košice na podnet žiadateľky, ktorý podala ešte v roku 2008, žiadateľka sa nevyhnutne musela o škodu v trojročnej subjektívnej lehote dozvedieť, keďže do roku 2011 neobdržala odpoveď Inšpektorátu práce Košice (to bez ohľadu na fakt, že zaslala žiadosť o poskytnutie výsledkov v roku 2010). Nárok žalobkyne je teda premlčaný, keďže v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Žalovaný namieta pasívu vecnú legitimitáciu a navrhuje, aby do konania na jeho miesto vstúpil iný žalovaný a došlo tak k zámene účastníka konania podľa § 92 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), resp. aby podľa § 92 ods. 1 OSP vstúpil do konania na strane žalovaného - Slovenská pošta a.s., sídlom Partizánska cesta č.9, 975 99 Banská Bystrica 1, a to z nasledovných dôvodov: Dňa 19.9.2008 bola žalobkyňi zo strany Inšpektorátu práce Košice zaslaná odpoveď na jej podnet, rovnako v ten istý deň bola Národnému inšpektorátu práce v Košiciach zaslaná písomná informácia o vybavení odstúpeného podnetu. Tvrdenie žalobkyne, že jej neinformovanie o vybavení podnetu je spôsobené výlučne nesprávnym úradným postupom žalovaného sa nezakladá na pravde, nakoľko napriek skutočnosti, že Inšpektorát práce Košice zaslal odpoveď na podnet žalobkyne na adresu H. XX namiesto H. X, Inšpektorát práce Košice sa z dôvodu pochybenia poštovného podniku nikdy túto skutočnosť nedozvedel, nakoľko sa zásielka zo dňa 19.9.2008 s odpoveďou na podnet žalobkyne vrátila Inšpektorátu práce Košice ako zásielka neprevzatá v odbernej lehote. Inšpektorát práce Košice sa v

dôsledku vyššie uvedeného správne a dôvodne domnieval, že zásielku si žalobkyňa iba neprevzala v odbernej lehote, následne čoho uplatnil inštitút fikcie doručenia, a to v zmysle § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak nebol adresát písomnosti, ktorá má byť doručená do vlastných rúk, zastihnutý, vyzrozumie ho doručovateľ vhodným spôsobom, napríklad zanechá písomné oznámenie, že príde písomnosť znovu doručiť v určitý deň a hodinu. Ak zostane tento pokus o doručenie do vlastných rúk bezvýsledný, uloží doručovať písomnosť na pošte alebo na obecnom úrade a súčasne o tom vhodným spôsobom vyzrozumie adresáta. Ak si adresát ani potom do 3 dní písomnosť neprevezme, považuje sa posledný deň tejto trojdňovej lehoty za deň doručenia. V dôsledku takéhoto konania poštového podniku zároveň došlo k porušeniu ust. § 32 ods. 2 písm. f) zákona č. 324/2011 Z.z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého je poštový podnik povinný dodávať poštové zásielky a poukázané platby s odbornou starostlivosťou a v lehote zodpovedajúcej druhu poštovej zásielky a spôsobu jej dodania podľa poštových podmienok. Žalovaný má preto za to, že zo strany Slovenskej pošty došlo k porušeniu takejto zákonnej povinnosti. Slovenská pošta, v prípade, že žalobkyňa na Inšpektorát práce Košice uvedenej adrese nebývala, mala správne označiť zásielku ako adresát neznámy, iba v takom prípade by sa žalovaný mohol dozvedieť, že zásielka s odpoveďou na podnet žalobkyne skutočne nebola doručená žalobkyni. Z tohto dôvodu má žalovaný za to, že nie je nositeľom zodpovednosti za mylné označenie poštovej zásielky, a preto absentuje v danom prípade jeho zavinenie ako základný atribút uplatnenia náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Z vyššie uvedeného vyplýva, že Inšpektorát práce Košice sa nedopustil nesprávneho úradného postupu s ohľadom na zavinenie poštového podniku vo vzťahu k fikcii doručenia, ktorú uplatnil Inšpektorát práce Košice, a preto vo vzťahu k zákonu č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) nie je splnená prvá zo základných zákonných podmienok pre uplatnenie náhrady škody, ktorou je nesprávny úradný postup, a to v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Druhou zo základných podmienok pre uplatnenie vyššie uvedeného nároku na náhradu škody je podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. splnenie skutočnosti, že žiadateľovi musela byť spôsobená škoda, a to vo forme skutočnej škody alebo ušlého zisku. Žalobkyňa je toho názoru, že vyššie uvedeným konaním Inšpektorátu práce Košice bola spôsobená škoda takého rozsahu, že samotné konštatovanie existencie stavu porušenia práva nie je na mieste považovať za dostatočné zadostučinenie, a preto požaduje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch v súlade s § 17 ods. 2 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z. , spolu v celkovej výške 2.500,- eur. Žalovaný je toho názoru, že žalobkyňa v platobnom rozkaze nepreukázala spôsobenie nemajetkovej ujmy Inšpektorátu práce Košice, nakoľko na str. 4 platobného rozkazu uvádza jediný argument, ktorým je narušenie pocitu právnej istoty, avšak ten bližšie nešpecifikuje a neuvádza, akým spôsobom jej neobdržanie odpovede na jej podnet zasiahlo in concreto do jej osobnostných práv. Ak mala žalobkyňa taký pocit právnej neistoty a taký eminentný záujem a odpoveď Inšpektorátu práce Košice ako uvádza v platobnom rozkaze, žalovaný nevie prečo žalobkyňa nekontaktovala Národný inšpektorát práce alebo Inšpektorát práce Košice, kedykoľvek počas úradných hodín, či už osobne alebo telefonicky, alebo i listom, a to v primeranej lehote, skôr, ako v roku 2010, t.j. až takmer po 2 rokoch od odoslania jej podnetu, pričom túto skutočnosť výlučne uvádzame len so zreteľom na pochopenie podstaty údajnej spôsobenej nemajetkovej ujmy žalobkyne. Ďalej s ohľadom na nemajetkovú ujmu žalobkyne uvádza, že v čase, keď žalobkyňa podala podnet u Inšpektorátu práce Košice na zamestnávateľa Furčianska záhrada s.r.o., u tohto zamestnávateľa už nepracovala, čo z platobného rozkazu zrejme nie je, nakoľko sa v ňom uvádza, že: „...samotné konštatovanie, že došlo k porušeniu je práva zo strany Inšpektorátu práce Košice nemôže byť tohto času pre ňu dostatočným zadostučinením, obzvlášť, ak išlo o podnet smerujúci na prešetrenie porušenia pracovnoprávných predpisov zo strany jej zamestnávateľa,“ čo je podľa názoru žalovaného zavádzajúce, nakoľko takéto tvrdenie budí dojem, ako by sa jednalo o zamestnávateľa, u ktorého bola v čase, keď čakala na odpoveď Inšpektorátu práce Košice, zamestnaná, čo nebola, teda žalobkynin záujem na vybavení podnetu bol minimálne iného charakteru, ako by bol záujem zamestnanej osoby, ktorá dala podnet na svojho súčasného zamestnávateľa. Žalovaný tiež spochybňuje plnenie tretej podmienky priznania nároku na náhradou škodu, ktorou je kauzálny nexus-príčinný vzťah medzi nezákonným rozhodnutím a škodou v podobe nemajetkovej ujmy. Ako je uvedené i v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 126/2009, otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Atribútorom príčinnej súvislosti je podľa vyjadrenia súdu totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný- nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Podľa právneho názoru žalovaného,

žalobkyňa nepreukázala príčinný vzťah medzi nesprávnym úradným postupom Inšpektorátu práce a nemajetkovou ujmom žalobkyne, t.j. nebyť zaslania odpovede Inšpektorátu práce Košice na nesprávnu adresu žalobkyne, tak by poštový podnik určite správne uviedol informáciu o stave zásielky a v dôsledku toho, by žalobkyňa nebola spôsobená nemajetkovou ujma, ktorá jej zasiahla v takej miere do osobnostnej sféry a integrity, že v dôsledku straty jej dôvery v právnu istotu nepostačuje samotné konštatovanie porušenia práva (namietame bezprostrednosť a priamosť príčiny a následku v dôsledku pochybenia poštového podniku). Taktiež žalobkyňa nepreukázala závažnosť následkov podľa § 17 ods. 2 písm.c) zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré vznikli žalobkyňa v súkromnom živote. Nemajetkovou ujmom je predsa určitá náhrada za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu vo sfére žalobkyňa a je nesmierne dôležité prihliadať na to, v akom rozsahu bola znížená jej česť, dôstojnosť a postavenie.

3. Žalobkyňa v replike zo dňa 30.9.2015 uviedla, že sa nemôže stotožniť s námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný. Je nutné si uvedomiť, že nakoľko protiprávne konanie zo strany Inšpektorátu práce Košice (nesprávny úradný postup) spočívalo v tom, že Inšpektorát práce Košice v dôsledku laxného prístupu riadne a včas nevybavil podnet žalobkyne, resp. že bol vybavený až po takmer šiestich rokoch, žalobkyňa má za to, že nie je možné jednoznačne určiť, kedy sa žalobkyňa o škode dozvedela. Tvrdenie žalovaného, že „.....žiadateľka sa nevyhnutne musela o škode v trojročnej subjektívnej lehote dozvedieť ...“ je zo strany žalovaného nielenže špekulatívne, ale predovšetkým ničím nepreukázané. Vychádzajúc z odporu žalovaného je zrejmé, že tento začal premlčaciu dobu nesprávne počítať od roku 2008, t.j. od času, kedy žalobkyňa podala podnet na Národný inšpektorát práce. Skutočnosť, že žalobkyňa sa listom zo dňa 31.8.2008 obrátila na Národný inšpektorát práce so žiadosťou o vykonanie inšpekcie práce u jej zamestnávateľa ešte neznamená, že týmto momentom sa dozvedela o škode, a teda že týmto momentom začala plynúť premlčacia doba. Okrem vyššie uvedeného považuje žalobkyňa za potrebné taktiež zdôrazniť, že o tom, že Inšpektorát práce Košice doručoval zásielku na nesprávnu adresu sa žalobkyňa preukázateľne dozvedela až z listu Národného inšpektorátu práce zo dňa 6.6.2014. Teda, v prípade, ak by sa prvostupňový súd nestotožnil s vyššie uvedeným názorom žalobkyne, podľa ktorého v tomto prípade nie je možné určiť moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela o škode, žalobkyňa uvádza, že za moment, kedy sa táto dozvedela o nesprávnom úradnom postupe, ako aj o škode s tým, súvisiacej by mohlo byť považovaný deň kedy žalobkyňa obdržala zásielku od Národného inšpektorátu práce zo dňa 6.6.2014. S poukazom na vyššie uvedené je bez akejkoľvek pochybnosti zrejmé, že nárok žalobkyne uplatňovaný v tomto konaní nie je vonkoncom premlčaný. V nadväznosti na vyššie uvedené považuje žalobkyňa za potrebné taktiež uviesť, že Slovenská pošta a.s. (ďalej len „poštový podnik“) nijakým spôsobom priam nespôsobila žalobkyňa žiadnu škodu, nakoľko zásielku Inšpektorátu práce Košice doručovala na adresu, ktorú uviedol sám Inšpektorát práce Košice ako odosielateľ. Samotná skutočnosť, že poštový podnik správne neoznačil zásielku „ako adresát neznámy“ tak, ako tvrdí žalovaný ešte nijako nezbavuje žalovaného zodpovednosti za to, že zásielka bola doručovaná na nesprávnu adresu. Vychádzajúc zo žalobného návrhu je zrejmé, že žalobkyňa neefektívnym a laxným prístupom a postupom pri vybavovaní je podnetu vznikla morálna ujma spočívajúca predovšetkým v pocitoch nedôvery voči Inšpektorátu práce Košice, resp. Národnému inšpektorátu práce, ktorému boli adresované žiadosti zo strany žalobkyne a ktorý ako nadriadený orgán mal zabezpečiť dohľad nad tým, aby Inšpektorát práce Košice postupoval pri vybavovaní podnetu v súlade so zákonom. Žalobkyňa úplne stratila dôveru, že v prípade akéhokoľvek porušenia práva je tu garancia nápravy, resp. prešetrovania veci zo strany autority, akou by Inšpektorát práce mal byť, a že tento bude postupovať pri vybavovaní podnetov, resp. vykonávaní inšpekcie v súlade so zákonmi, a že o výsledkoch vykonania inšpekcie bude informovať osobu, ktorá podnet podala v primeranej lehote tak, aby bola zabezpečená je právna istota. Žalobkyňa sa vždy spoliehala na to, že správne orgány ako štátne orgány by mali byť tými, ktoré pri výkone svojej činnosti postupujú v súlade so zákonmi a svoje postavenie by nemali zneužívať na úkor tretích osôb, a to predovšetkým prostredníctvom svojvoľného a laxného prístupu k výkonu svojej činnosti. Skutočnosť, že je možné, aby v súčasnosti správne orgány svojvoľne zneužívali verejnú moc, považuje žalobkyňa za vonkoncom neakceptovateľné a vyvoláva to u nej vážnu obavu a neistotu v dôveru týchto orgánov. Je nutné si uvedomiť, že právna istota je jedným zo základných atribútov právneho štátu, pričom dôvera žalobkyne v právnu istotu bola závažným spôsobom narušená. Skutočnosť, že Inšpektorát práce Košice, resp. Národný inšpektorát práce ignorovali žiadosti žalobkyne počas doby takmer 6 rokov zapríčinilo, že žalobkyňa prežívala stavy úzkosti a beznádeje.

4. Žalovaný v duplike zo dňa 4.3.2016 uviedol, že žalobkyňa sa listom zo dňa 31.8.2008 obrátila na Národný inšpektorát práce so žiadosťou o vykonanie inšpekcie práce u jej zamestnávateľa Furčianska záhrada, s.r.o. (ďalej len ako „žiadost“) a listom zo dňa 20.4.2010 podala na Národný inšpektorát práce

Žiadosť o poskytnutie výsledkov vybavenia jej podania zo dňa 31.8.2008. Ak žalobkyňa tvrdí, že bola uvedená do právnej neistoty tým, že jej žiadosť nebola vybavená v primeranej lehote ešte v roku 2008 (žalobkyňa mala prežívať stavy úzkosti a beznádeje počas doby takmer 6 rokov), možno odôvodnene predpokladať, že žalobkyňa musela mať za to, že jej škoda bola spôsobená neobdržaním odpovede zo strany Národného inšpektorátu práce, resp. Inšpektorátu práce Košice už v roku 2008. Tvrdenie žalobcu, že: „...skutočnosť, že žalobkyňa sa listom zo dňa 31.8.2008 obrátila na Národný inšpektorát práce so žiadosťou o vykonanie inšpekcie práce u jej zamestnávateľa ešte neznamená, že týmto momentom sa dozvedela o škode, a teda, že týmto momentom začala plynúť premlčacia doba....“ je zavádzajúce, nakoľko žalovaný nikde vo svojom odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 6.8.2015 neurčil expressis verbis ako moment začatia plynutia premlčacej doby konkrétny dátum 31.8.2008. Žalovaný iba uviedol, že mám za to, že žalobkyňa sa musela o škode v trojročnej subjektívnej lehote dozvedieť, keďže jej nebola doručená odpoveď ani v priebehu roka 2008, 2009, či 2010. Počítanie subjektívnej premlčacej lehoty je v zmysle § 19 zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 514/2003 Z.z.“) viazané na skutočnosť, kedy sa žalobkyňa dozvedela o spôsobenej škode. Neobdržanie odpovede zo strany orgánu verejnej moci „...v zákonom ustanovenej dobe- bezodkladne po vykonaní inšpekcie práce...“, tak ako to sama žalobkyňa uviedla vo svojom návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 11.6.2015 (str.3 predposledný odsek) - zakladá podľa právneho názoru žalovaného moment, kedy sa žalobkyňa o škode dozvedela. Vzhľadom na vyššie uvedené, tvrdenia žalobkyne, že: „...za moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela o nesprávnom úradnom postupe, ako aj o škode s tým súvisiacej by mohol byť považovaný deň, kedy žalobkyňa obdržala zásielku od Národného inšpektorátu práce zo dňa 6.6.2014...“, možno považovať za špekulatívne. V zmysle takéhoto výkladu by žalobkyňa logicky do tohto momentu, t.j. 6.6.2014 o údajnej škode ani nesprávnom úradnom postupe Národného inšpektorátu práce, resp. Inšpektorátu práce Košice nevedela. Znamená to potom, že do roku 2014 žalobkyňa nemala za to, že jej bola spôsobená škoda. Žalovaný má za to, že týmto momentom sa žalobkyňa iba dozvedela konkrétne okolnosti, za ktorých k údajnému nesprávne postupu orgánov verejnej moci došlo, avšak o samotnej skutočnosti, že žalobkyňa nebola doručená odpoveď na jej žiadosť v primeranej lehote, vedela až po márnom uplynutí takejto primeranej lehoty, o čom svedčia i žalobkyňine ďalšie dopyty zo dňa 20.4.2010 a zo dňa 7.5.2014, tak ako je uvedené i vyššie.

5. Okresný súd Košice I rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/ a f/ CSP, t.j. neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhla aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedla, že už jej právny zástupca v konaní uviedol, že okamihom, kedy sa dozvedela o žalovanom nároku bol deň 6.6.2014, kedy prevzala písomnosť od Národného inšpektorátu práce a uviedol tiež okolnosti, pre ktoré daný stav pocítila ako žalovanú nemajetkovú ujmu v predmetnej výške. Žalovaná uznala základ nároku, keďže sa jej ospravedlnila, a tak spornou ostala výška samotnej ujmy. Zdôraznila, že o predvolaní na pojednávanie dňa 8.6.2017, na ktorom bol vyhlásený rozsudok sa nedozvedela z pre ňu objektívnych dôvodov, a preto sa nemohla riadne procesne zachovať. Obdobne sa nedozvedela o predvolaní na pojednávanie na deň 27.4.2017. Predložila dôkaz - listiny Slovenskej pošty, a.s. Pošta Košice 22 z 26.7.2017 a Potvrdenie o žiadosti o elektronickom oznamovaní zásielok z 24.3.2017 na preukázanie toho, že pochybením Pošty, a.s. zásielka s predvolaním na toto pojednávanie Č.. K. jej nebola oznámená, preto si ju nemohla vyzdvihnúť. Z tohto dôvodu nie je možné konštatovať, že si ju neprevzala v odbernej lehote, a tak nie je možné ju pre účely konania dňa 8.6.2017 považovať za doručenú. Pre pochybenie Slovenskej pošty, a.s., teda z objektívnych dôvodov, preukázateľne nemala vedomosť o predvolaní na pojednávanie na deň 8.6.2017, kedy bol vyhlásený rozsudok a mala za pravdepodobné, že rovnaká vada nastala aj v prípade doručovania iných písomností, vrátane predvolania na deň 24.7.2017 a vypovedania plnej moci právneho zástupcu z 10.5.2017.

7. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobkyňa sa síce ospravedlnila, pretože je nepochybné, že inkriminovaná zásielka bol doručovaná na nesprávnu adresu, avšak jej ospravedlnenie

nemožno vykladať tak, že žalovaná netrvá na spoluzavinení poštového podniku, ktorý vykázal zásielku ako neprevzatú v odbernej lehote, a preto sa zamestnanec úradu nemal ako dozvedieť, že zásielka bola odoslaná na nesprávnu adresu a z tohto dôvodu nemohol opätovne zásielku žalobkyni odoslať. Výlučne chybou poštového podniku sa o tejto skutočnosti žalovaná nedozvedela. Zotrvala na tom, že žalobkyňa sa dozvedela o škode už i pred obdržaním vysvetlenia zo strany Inšpektorátu práce dňa 6.6.2014, a to práve vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu, keďže v danom prípade jej nebola doručená odpoveď ani v priebehu roka 2008, 2009, či 2010. Dátumom 6.6.2014 sa žalobkyňa iba dozvedela o presných dôvodoch, prečo jej nebola zásielka doručená, ale o nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v nedoručení odpovede v priebehu rokov 2008-2014 žalobkyňa vedela už počas týchto rokov a keďže si ako škodu uplatňuje nemajetkovú ujmu, v priamej nadväznosti na to sa musela nevyhnutne počas týchto rokov dozvedieť i o škode - nemajetkovej ujme. Vyjadrila názor, že žalobkyňa nepreukázala, že nemajetková ujma - škoda jej vznikla až 6.6.2014, preto je nárok premlčaný, čo uviedla už v priebehu konania. Konštatovala, že nie je nositeľom zodpovednosti za mylné označenie poštového podniku „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“, preto v danej veci absentuje jej priame a bezprostredné zavinenie ako základný atribút uplatnenia náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Stotožnila sa s bodom 29. rozsudku, t.j. s neexistenciou, resp. nepreukázaním príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou v podobe nemajetkovej ujmy a poukázala na nepreukázanie závažnosti následkov podľa § 17 ods. 2 písm. c/ zák. č. 514/2003 Z.z., ktoré vznikli žalobkyni v súkromnom živote. V súvislosti s tvrdením žalobkyne o pochybení poštového podniku pri nedoručení zásielky s predvolaním na pojednávanie dňa 8.6.2017, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, vyjadrila názor, že nebude náhoda, že „zhodou okolností“ je doručovanie žalobkyni častokrát problematické, o čom svedčí aj skúsenosť žalovanej s doručovaním výsledku o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

8. Žalobkyňa reagovala podaním, v ktorom zdôraznila, že predmetom jej odvolania bola najmä skutočnosť, že pojednávanie a rozhodnutie vo veci sa vykonalo v jej neprítomnosti, čo bolo spôsobené jej nevedomosťou o tomto konaní, z dôvodu zlyhania dojednanej poštovej služby.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) ani pre zmenu rozsudku (§ 388 CSP). V dôvodoch uznesenia odvolací súd uviedol, že v preskúmvanej veci došlo podľa názoru odvolacieho súdu k naplneniu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP, keď vo veci vyhlásil súd prvej inštancie rozsudok v neprítomnosti žalobkyne, ktorá o tomto pojednávaní, na ktorom bolo o jej žalobe rozhodnuté objektívne nemala vedomosť, a rozhodol takto bez jej vypočutia, (konštatujúc, že neuniesla svoje dôkazné bremeno) a to napriek tomu, že súd skoršie pojednávanie odročil práve z toho dôvodu, že pre rozhodnutie vo veci považoval za nevyhnutné vypočuť žalobkyňu. Tým bolo v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, porušené právo žalobkyne na spravodlivý proces. Na tomto nič nemení skutočnosť, že daná situácia nastala z dôvodu technickej chyby nie na strane súdu, ale na strane doručovacieho orgánu, ako to vyplýva z oznámenia Pošty Košice 22 z 26.7.2017 (viď bod 19.). Rozsudok súdu prvej inštancie z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b/, d/ CSP) a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou odstrániť nedostatky doterajšieho rozhodovania, žalobkyňu riadne predvolať na pojednávanie a vysporiadať sa so všetkými právnymi a skutkovými

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a s vyjadreniami žalobcu, s vyjadreniami žalovanej a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými stranami a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Z listu žalobkyne zo dňa 31.8.2008 adresovanom Národnému inšpektorátu práce súd zistil, že žalobkyňa podala podnet na svojho zamestnávateľa spoločnosť Furčianska záhrada, s.r.o..

12. Z listu Inšpektorátu práce Košice zn. 2752/2008-P zo dňa 19.9.2008 súd zistil, že Inšpektorát práce Košice vyrozumel žalobkyňu o výsledkoch inšpekcie u jej zamestnávateľa spoločnosti Furčianska záhrada, s.r.o.. List bol adresovaný žalobkyni na adresu H. XX, F. s tým, že bol poštou vrátený späť odosielateľovi z dôvodu, že zásielka nebola prevzatá adresátom v odbernej lehote.

13. Z predbežného prerokovania nároku zo dňa 27.10.2014 súd zistil, že žalobkyňa prerokovala so žalovaným svoj nárok na náhradu škody vo výške 2.500,- eur titulom nesprávneho úradného postupu.

14. Súd vec právne posúdil nasledovne:

15. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

16. Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

17. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

18. Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

19. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

20. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

21. Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

22. Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

23. Predmetom konania je nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej vo výške 2.500,- eur, ktorý sa opiera o hmotnoprávne ustanovenia § 9 a § 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, pričom nesprávny úradný postup žalovanej spočíva v nevybavení jej podnetu v primeranej lehote.

24. V predmetnej veci nebolo sporné, že žalobkyňa podala Národnému inšpektorátu práce podnet zo dňa 31.8.2008 na svojho zamestnávateľa spoločnosť Furčianska záhrada, s.r.o., ktorý bol dňa 5.9.2008 odstúpený Inšpektorátu práce Košice, pričom Inšpektorát práce Košice vykonal v tejto spoločnosti inšpekciu, o ktorej výsledkoch informoval žalobkyňu listom zn. 2752/2008-P zo dňa 19.9.2008 s tým, že tento list bol žalobkyni doručovaný na nesprávnu adresu, pokiaľ ide o orientačné číslo ulice (namiesto H. X, F. bol doručovaný na adresu H. XX, F.). Napriek tejto chybe bola zásielka vrátená odosielateľovi späť z dôvodu jej neprevzatia adresátom v odbernej lehote a nie z dôvodu, že adresát je na uvedenej adrese neznámy. Podnet preto Inšpektorát práce Košice považoval za vybavený.

25. Taktiež nebolo sporné, že nárok na náhradu škody spôsobenej vyššie opísaným žalobkyňou tvrdeným nesprávnym úradným postupom žalovaného vo výške 2.500,- eur titulom nemajetkovej ujmy bol vopred predbežne prerokovaný so žalovaným ako orgánom zastupujúcim štát na základe písomnej žiadosti žalobkyne ako poškodenej o predbežné prerokovanie nároku, pričom žalovaný uplatnenému nároku na náhradu škody nevyhovel.

26. K vzniku objektívnej zodpovednosti štátu za škodu, ktorej sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.), je potrebné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 29. 6. 1999, sp. zn. 2 Cdon 129/97, publikovaný v časopise Súdna judikatúra, ročník 2000, č. 5).

27. Zákon rozlišuje dve základné formy objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom štátnej moci štátnymi a inými poverenými orgánmi. Nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 5 a 6 cit. zákona č. 514/2003 Z.z. (špecifickou súčasťou je zodpovednosť za škodu nezákonným rozhodnutím o väzbe a treste) je existencia rozhodnutia, ktorým v konkrétnej veci štátny orgán aplikuje pravidlo právnej normy na ním posudzovaný prípad a rozhoduje tak o právach a povinnostiach individuálnych subjektov. Nevyhnutnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby bolo právoplatné alebo bez ohľadu na právoplatnosť vykonateľné rozhodnutie ako nezákonné zrušené či zmenené. Vznik zodpovednosti štátu predpokladá zistenie, že rozhodnutie bolo nezákonné a odstránenie (zrušenie) nezákonného rozhodnutia, lebo inak by sa súčasnou existenciou nezákonného rozhodnutia a rozhodnutia priznávajúceho zodpovednostný nárok na základe jeho nezákonnosti vytvoril nekonsolidovaný právny stav. Rozhodnutie vydané vo veci nezákonnosti rozhodnutia príslušným orgánom je pre súd rozhodujúci o náhrade škody záväzná (§ 6 ods. 1), a tento súd musí vychádzať zo zistenia nezákonnosti príslušným orgánom, resp., musí sa držať jeho výroku, že napadnuté rozhodnutie nie je nezákonné. Súd rozhodujúci o zodpovednosti štátu nemôže sám otázku jeho nezákonnosti v žiadnom smere preskúmať (§ 135 ods. 2 O. s. p.).

28. Druhá forma objektívnej zodpovednosti štátu (§ 9 cit. zákona) je spojená s nesprávnym úradným postupom, ktorým je porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre postup štátneho orgánu pri jeho činnosti. Ide spravidla o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí. I keď podľa uvedených ustanovení nie je vylúčená zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci činnosti rozhodovacej, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy o sebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak je rozhodnutie

vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazí. Z tohto hľadiska je nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napr. nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania. Štát podľa uvedených ustanovení zodpovedá za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda, ktorá je v príčinnej súvislosti s takým chybným postupom, teda ak je nepravým postup orgánu štátu so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

29. Pokiaľ ide o splnenie prvej podmienky, teda nesprávny úradný postup žalovaného pri vybavovaní vyššie uvedeného podnetu žalobkyne zo dňa 31.8.2008, súd uvádza, že podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 sa za nesprávny úradný postup považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Zákon č. 58/1969 Zb. bližšiu definíciu nesprávneho úradného postupu neobsahoval. Pretože úradný postup nie je spravidla možné právnym predpisom upraviť do najmenších podrobností tak, aby zahŕňal všetko, čo je potrebné pri výkone právomoci štátneho orgánu vykonať, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. K nesprávne úradnému postupu môže dôjsť tak pri rozhodovacej činnosti štátneho orgánu, ako aj pri činnosti, pri ktorej nerozhoduje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia určených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v určenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci "bez zbytočných prieskumov" (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR).

30. Ďalšími predpokladmi, ktorých splnenie je potrebné k vzniku objektívnej zodpovednosti štátu za škodu sú vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zákon č. 514/2003 Z.z. obsahujúci zvláštnu úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu bližšie nedefinuje pojem škody ani neupravuje rozsah jej náhrady, je preto potrebné vychádzať z ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa hradí skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škodou zákon mieni ujmu, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, tj. peniazmi, a je teda nahraditeľná poskytnutím majetkového plnenia (predovšetkým peniazmi). Skutočnou škodou je nutné rozumieť takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnžení) majetku poškodeného, ktoré bolo možné - keby nebolo škodovej udalosti - rozumne očakávať vzhľadom na pravidelný beh vecí (stanovisko Najvyššieho súdu ČSSR CPJ 87/70, publikované pod č. 55 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1971). O odškodniteľnú majetkovú ujmu sa teda jedná, ak nesprávny úradný postup mal dopad do majetkovej sféry poškodeného, teda ak by nebolo tohto postupu, nedošlo by k majetkovej ujme. Nevyhnutným predpokladom objektívnej zodpovednosti štátu za škodu je pritom príčinná súvislosť (vzťah príčiny a následku) medzi právnou skutočnosťou, za ktorú sa zodpovedá (nezákonné rozhodnutie resp. v prejednávanej veci nesprávny úradný postup), a medzi vznikom škody, teda ak je nesprávny úradný postup so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 23. 10. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1802/2002, uverejnený v Súbore rozhodnutí Najvyššieho súdu, vydávanom nakladateľstvom CH Beck, zväzok 27, pod č. C 2178). Pritom vo všeobecnosti platí, že otázka príčinnej súvislosti - vzťahu medzi škodovou udalosťou a vznikom škody - je spravidla otázkou skutkovou, nie právnou (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 21. 2. 2002, sp. zn. 21 Cdo 300/2001, publikovaný v Súbore rozhodnutí Najvyššieho súdu pod C 1025).

31. Pre posúdenie príčinnej súvislosti je z hľadiska občianskoprávnej teórie a ustálenej judikatúry rozhodujúca teória podmienky a teória adekvátnej príčinnej súvislosti. Teória podmienky (sine qua non) stanovuje, že kauzalita medzi príčinou a následkom je daná vtedy, ak by následok bez príčiny nenastal. Podľa teórie adekvátnej príčinnej súvislosti je príčinná súvislosť daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností, adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu alebo škodovej udalosti. Aby bola príčinná súvislosť daná, musí byť teda preukázané, že škoda je adekvátnym dôsledkom škodovej udalosti a súčasne, že bez škodovej udalosti by ku škode nedošlo (porov. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 24. 3. 2011, sp. zn. 28 Cdo 3471/2009, uznesenie Najvyššieho

súdu ČR z 26. 9. 2013, sp. zn. 28 Cdo 1635/2012, rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 20. 11. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1916/2010, z literatúry napr. Slivka, J. - Spáčil, J. - Škárová, M. - Hulmák, M. a kol. Občiansky zákonník I. Komentár. 2. vydanie. Praha: CH Beck, 2009, s. 1206). V uvedenom smere Ústavný súd ČR vo svojom náleze z 1. 11. 2007, sp. zn. I. ÚS 312/05, spresnil, že "pre zodpovednosť za škodu nie je nutné, aby vznik určitej škody bol pre konajúceho (škodcu) konkrétne predvídateľný, ale je dostatočné, že pre optimálneho pozorovateľa nie je vznik škody vysoko nepravdepodobný." (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 19. 9. 2012, sp. zn. 28 Cdo 382/2011).

32. Pokiaľ ide o otázku premlčania nároku žalobkyne, súd konštatuje, že pre plynutie premlčacej doby nie je rozhodujúce ako dlho nesprávny úradný postup trval a kedy skončil. Začiatok plynutia premlčacej doby sa odvíja od okamžiku, kedy sa poškodený o škodu dozvedel, teda kedy preukázateľne získal vedomosť o tom, že vznikla škoda. Nejde pritom o vedomosť o škodnej udalosti, teda o nesprávnom úradnom postupe, ktorá škodu vyvolala, ale o vedomosť o vzniku majetkovej, resp. v tomto prípade nemajetkovej ujmy na strane poškodeného (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 2. 8. 2011, sp. zn. 28 Cdo 590/2011). Prítom postačí, ak je možné rozsah škody dôvodit i orientačne (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 20. 12. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1483/2010; uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 7. 5. 2013, sp. zn. 28 Cdo 2230/2012). Z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky jasne vyplýva, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty nezávisí na dĺžke trvania nesprávneho úradného postupu (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27. 7. 2016, sp. zn. 30 Cdo 805/2016).

33. V konaní bolo potrebné z vyššie uvedených dôvodov (ustálenia výšky nemajetkovej ujmy, ustálenia okamžiku, kedy sa žalobkyňa ako poškodená o tom, že jej vznikla nemajetková ujma v peniazoch a to práve vo výške 2.500,- eur, preukázane dozvedela, a pod.) vypočítať žalobkyňu aj s ohľadom na to, že výška nemajetkovej ujmy sa stanovuje v zmysle kritérií ustanovených v § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., teda s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

34. Z dôvodu pasivity žalobkyne, ktorá sa bez ospravedlnenia opätovne nezúčastňovala pojednávaní, na ktoré bola riadne a včas súdom opakovane predvolávaná, má súd za to, že žalobkyňa jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom súdu nepreukázala, že existuje vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi žalobkyňou tvrdým vyššie opísaným nesprávnym úradným postupom žalovaného spočívajúcim v nevybavení jej podnetu v primeranej lehote a výškou ňou uplatnenej nemajetkovej ujmy. Nebola jednoznačne preukázaná priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a žalobcom tvrdou ujmu vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku ujmy iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva (ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach). Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba ujmu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Prítom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). Príčinou vzniku ujmy nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj R 7/1979).

35. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina ujmy existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

36. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva, ktorý stíha tú stranu sporu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená, bola v konaní preukázaná tak, aby ju súd mohol uznať za pravdivú. Keďže je dôkazné bremeno inštitútom procesného práva a má tiež jedine procesný účel, až vo svetle takej dôkaznej situácie, keď aktívna strana bezozbytkov splní si svoju povinnosť tvrdenia aj povinnosť dôkaznú vynikne procesný zmysel dôkazného bremena, pretože jeho pravým zmyslom je umožniť súdu vydať rozhodnutie aj v tých prípadoch, keď určitá skutočnosť,

rozhodná pre výsledok sporu, nebola dokázaná, teda v prípadoch, keď výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú prijať záver ani o pravdivosti týchto skutočností, ale ani záver o tom, že boli rozhodne nepravdivé. Avšak aj v týchto prípadoch musí rozhodnúť v neprospech tej strany, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť.

37. V predmetnom prípade rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú mal súd zisťovať pre záver o dôvodnosti uplatneného nároku zo strany žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy zapríčinennej žalovaným, by bolo presvedčivo zistiť, či žalovaný žalobkyňou tvrdeným nesprávnym úradným postupom spôsobil žalobkyni nemajetkovú ujmu.

38. Žalobkyňa na podporu týchto svojich tvrdení ani len neoznačila dôkazy. Z tohto dôvodu podľa názoru súdu nie sú tvrdenia žalobkyne natoľko presvedčivé a nespochybniteľné, aby umožnili súdu prijať záver o pravdivosti týchto tvrdení.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené si podľa názoru súdu žalobkyňa nespĺnila bezo zbytkov svoju dôkaznú povinnosť tomto smere, keď jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom súdu nepreukázala ňou tvrdenú skutočnosť a sice, že žalovaný žalobkyňou tvrdeným nesprávnym úradným postupom spôsobil žalobkyni nemajetkovú ujmu v ňou tvrdenom rozsahu.

40. Nad rámec uvedeného súd konštatuje, že z listinných dôkazov predložených stranami a to z listu žalobkyne zo dňa 31.8.2008 a z listu Inšpektorátu práce Košice zn. 2752/2008-P zo dňa 19.9.2008 ako aj zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12Cpr/1/2015 má súd za preukázané, že predmetom podnetu žalobkyne zo dňa 31.8.2008 bolo posúdenie platnosti rozviazania jej pracovného pomeru u zamestnávateľa Furčianska záhrada, s.r.o., IČO: 36 214 698 (okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 25.5.2007 dané zamestnávateľom Furčianska záhrada, s.r.o., IČO: 36 214 698 žalobkyni z dôvodu, že aj napriek opakovaným výzvam konateľa mu neodovzdala tržbu v sume 3.500,- Sk a súpis predaného majetku, pričom inventúrou bol zistený následný schodok na hotovosti v pokladni 2.900,- Sk, čo bolo podľa zamestnávateľa závažným porušením pracovnej disciplíny), ktoré posúdenie nebolo v právomoci ako žalovaného tak ani Národného inšpektorátu práce. Prípadným nekonaním žalovaného resp. príslušného inšpektorátu práce tak žalobkyni nemohla vzniknúť žiadna škoda resp. nemajetková ujma. Bolo na nej, aby sa vo veci určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru obrátila so žalobou na príslušný súd, ako to predpokladal Zákonník práce a nie na Národný inšpektorát práce. Podľa názoru súdu skutočnosť, že žalobkyni nemohla vzniknúť žiadna ujma spôsobená prípadným nesprávnym úradným postupom a už vôbec nie nemajetková ujma, ktorá by bola taká závažná, aby bolo potrebné ju uhrádzať (odškodniť) v peniazoch, potvrdzuje aj to, že sa s predmetným podnetom obrátila na Národný inšpektorát práce až po roku a troch mesiacoch (listom zo dňa 31.8.2008) od skončenia jej pracovného pomeru (okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 25.5.2007, ktoré žalobkyňa takisto neprevzala v odbernej lehote, čím spôsobila to, že nastali účinky okamžitého skončenia pracovného pomeru dňom 20.6.2007, kedy pošta vrátila zásielku späť zamestnávateľovi). Aj keby sa žalobkyňa oboznámila s obsahom odpovede Inšpektorátu práce Košice zn. 2752/2008-P zo dňa 19.9.2008 včas, táto odpoveď by bola pre ňu bezvýznamná vzhľadom na to, že jej v tom čase už uplynula dvojmesačná prekluzívna hmotnoprávna lehota na podanie žaloby o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru na súd.

41. Z uvedeného dôvodu súd žalobu zamietol.

42. Podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

45. Podľa ust. § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

46. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, nakoľko žalovaný mal vo veci úspech v plnej výške a priznal mu preto nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

47. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (ust. § 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (ust. § 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).